

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

BARBARA HARRISON

Clinica Gorlin

Traducere: **MIRELLA ACSENTE**

EDITURA ORIZONTURI

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
HARRISON, BARBARA

Clinica Gorlin / Barbara Harrison ; trad.: Mirella Acsente. -
București : Orizonturi, 2021
ISBN 978-973-736-451-7

I. Acsente, Mirella (trad.)

821.111

Corectură: **MĂDĂLINA COMAN, EMILIA LEANCĂ**
Copertă: **TATIANA DANIELA POPESCU**

THE GORLIN CLINIC

Copyright © by Barbara Harrison, 2021

Toate drepturile acestei ediții aparțin **Editurii ORIZONTURI**

Editura ORIZONTURI – București

Bdul Libertății nr. 4, bl. 117, et. 7, ap. 20

telefon: 021.3177679, 0744531333

e-mail: orizonturi@editura-orizonturi.ro

www.editura-orizonturi.ro

1

*Atunci și acolo urmau să înceapă.
În plină iarnă, în umbrele prelungi ale
frigului cenușiu, începeau să fie medici...*

Cerul palid de ianuarie era cenușiu. O zăpadă abia întrezărită, deasă, învăluia orașul. Dar într-un bloc mic din mahalaua Lower East Side, transformat în clinică, nu exista nimic din liniștea iernii: nu era decât bucurie tinerească, încrezătoare și plină de viață. Acolo avea loc o petrecere – petrecerea lui Nick Gorlin – și toți cei prezenți sărbătoreau împlinirea unui vechi vis: realizarea Clinicii Gorlin. Se adunaseră toți doctorii, tineri și strălucitori, pentru a-l aplauda pe Nick, căci el era prietenul, profesorul și forța lor și, mai presus de toate, unul de-ai lor. În noaptea asta nimeni nu putea să-i tempereze; în noaptea asta ei trebuiau să-și strige bucuria.

Petrecerea se desfășura pe toate cele cinci niveluri ale noii Clinici, dar majoritatea invitaților erau adunați în holul mare, pătrat de la parter. Treizeci-patruzeci de bărbați tineri, cu cutii de bere în mână, râdeau cu gura până la urechi, se băteau pe spate și hohoteau, spunând povești din anii de studenție, din perioada de internat¹ și de rezidențiat²,

---

¹ Internat – perioada în care un student în ultimii ani sau un proaspăt absolvent al Facultății de Medicină lucrează sub îndrumarea unor medici specialiști pentru a face practică (n.t.)

² Rezidențiat – perioada în care un absolvent al Facultății de Medicină își face, după perioada de internat, specializarea într-un spital sub îndrumarea unui medic specialist (n.t.)

amintindu-și de foștii profesori și de vizitele la bolnavi, de surori excentrice și de primii pacienți țăfnoși, cu atâta haz încât izbucneau în râs înainte ca anecdotele să fie spuse până la capăt. Pentru acești tineri, anii de rezidențiat tocmai luaseră sfârșit, amintirile erau proaspete și toți aveau în comun nu numai trecutul de la Spitalul Municipal și de la Spitalul Bellevue, ci și acea încredere deosebită, plină de farmec, născută din rigorile unei pregătiri severe, din experiențele brutale și sfâșietoare din acele instituții severe. Erau asemenea celor care câștigaseră bătălia ce pune capăt războiului – puțin surprinși, puțin ușurați. Ici și colo se zăreau și câteva femei, dar prezența lor era întâmplătoare; adunarea putea să pară o întrunire a unei confrerii, atât de puternic era aerul de camaraderie masculină. Era petrecerea lor, grupul lor închis și independent – și așa și voiau să fie; împărțeau experiența de a fi bărbați și medici și în acel moment era suficient pentru ei. De-abia trecuseră de treizeci de ani, deși păreau, în dezinvoltura lor, mult mai tineri. În jeansi și pantaloni de catifea reiată, în pulovere pe gât și tricouri, în pantofi de sport și ghete pingelitate de nenumărate ori, ei păreau niște puști fără griji. Erau ciufuliți, cu chipurile tinere și senine și aveau ochii umezi de râs, căci în acea sâmbătă noapte totul era foarte amuzant.

În mijlocul grupului se afla Nick Gorlin, înalt și lat în umeri, cu o claie de păr negru răvășit căzându-i pe frunte. Era un bărbat solid, cu aspect îngrijit, viguros și chipeș – o figură aparte. Ochii-i erau negri ca smoala, strălucitori, cu gene dese la fel de negre, iar zâmbetul, luminos. La treizeci și patru de ani cât avea, se simțea în el un caracter ferm, o virilitate aspră și, de asemenea, o forță intensă. Prietenii lui spuneau că în el arde o flacără înaltă, cu totul deosebită, că domina toate situațiile. Crescuse chiar pe acele străzi de mahala și știuse să lupte la nevoie, iar mândria nu-i lipsise

niciodată. Dar mai presus de toate lui Nick Gorlin îi păsa. Îi păsa de munca lui, de oamenii în slujba cărora se afla munca lui, și dacă furia sa putea să fie uneori imensă, compasiunea sa era de două ori mai mare.

Acum Nick asculta o altă povestioară caraghioasă. Era o poveste din Spitalul Municipal, și expresia i se împlânzi, zâmbind cu afecțiune când își aminti de acele zile.

Tânărul, rezident pe când Nick era medic-șef, trase adânc aer în piept ca să-și stăpânească hohotul de râs și apoi se întoarse din nou către grup.

– În acel moment, Nick și-a închis pur și simplu cărțile, a acoperit scheletul și a spus: „Domnilor, dacă aceasta este atitudinea dumneavoastră, cursul s-a încheiat”. Și a ieșit. Să fiu al naibii dacă a doua zi nu erau șaizeci de studenți înșirați cu un aer nătâng în fața biroului lui Nick, fiecare cu câte o scrisoare de scuze în mână.

Povestea îi aduse aminte altui doctor de o întâmplare și acesta începu fericit să o împărțesească, pe când Nick își goli cutia cu bere, sub lumina aspră de spital, care tremura rece pe fața lui aprinsă. Se întoarse cu ochi cercetători, apoi își ridică brațul și făcu un semn cu mâna prin aerul deja greu de mirosul de dezinfectant.

– Sam... Sam, aici, strigă el. Se desprinse din grup și-și făcu loc, printre invitații îngrămădiți, către fundul încăperii, care era mai liber. Sam, te-am căutat.

– Optimistul meu prieten! Crezi că cineva poate găsi pe altcineva în gloata asta? spuse omul în timp ce îi strângea mâna lui Nick. Era Sam Matthews, hărțuitul șef de personal de la Spitalul Municipal, cel care-l văzuse pe Nick devenind din student intern, apoi rezident și în cele din urmă medic-șef; fusese printre primii care-și dăduseră seama de posibilitățile strălucite ale lui Nick. Își aminti de Nick din acele zile – dorința lui aprigă, nevoia de perfecțiune –, se

uită la Nick cel de acum și nu văzu nicio diferență. Zâmbi larg. Ce șanse am să capăt ceva de băut în acest așezământ fantezist?

– Întâmplător îl cunosc pe proprietar. Vino cu mine.

Nick îl conduse pe Sam ceva mai încolo, către o masă lungă de laborator, așezată lângă un perete. Masa metalică era încărcată într-o parte cu mâncare și în cealaltă cu băuturi, iar în mijloc se aflau teancuri de farfurii și o mulțime de pahare.

Sam își turnă niște whisky într-un pahar și-l duse repede la gură. Sorbi din el și spuse:

– Așa-i mai bine. Vrei și tu?

– Prefer tot berea, spuse Nick și întinse mâna spre o găleată metalică de gunoi, transformată în frapieră, plină cu gheață și bere. Scoase o cutie de bere și o desfăcu. Hai să găsim un loc liniștit. Acolo în spate, spuse el și îl conduse pe Sam departe de grupul zgomotos, către o scară îngustă aflată în mijlocul clădirii.

Se așezară pe ultima treaptă și rămaseră un moment ascultând sunetele petrecerii care ajungeau până la ei – sporovăiala, hohotele de râs, un doctor singuratic care cânta împreună cu Beatles.

Cei doi stătură acolo și nu ziseră nimic, căci erau prea multe de spus. Atâtea gânduri, atâtea emoții. Le aveau amândoi și fuseseră atât de apropiați...

Nick și Sam nu fuseseră propriu-zis prieteni: nu se căutaseră după ce-și terminaseră treaba, nu-și făcuseră confidențe, nici nu-și deschiseseră inima și nici nu stătuseră până târziu în noapte vorbind despre misteriosul viitor; și asta din cauza diferenței dintre vârstele lor și concepțiile lor de viață. După toți anii petrecuți la Spitalul Municipal, Sam Matthews ajunsese un cinic binevoitor, dar Nick era încă tânăr, încă dornic să ia în piept morile de vânt; persona-

litățile lor se ciocniseră adesea. Certurile serioase, aprige fuseseră frecvente, vocea lui Nick răsunând percutant în timpul disputelor, Sam stând tăcut pe scaunul său, clătînând încet din cap și nevrând să cedeze. În primii ani ai lui Nick la Municipal, Sam ieșise învingător din toate hărțuielile lor și era pregătit să învingă în continuare, până ce descoperise că în tăcere, în spatele lui, Nick era cel care câștiga marile bătălii. În acea zi se născuse respectul adânc și, deși discuțiile continuaseră, cei doi nu mai luptaseră niciodată unul cu celălalt la modul personal, ci numai împotriva unor puncte de vedere. Se înțelegeau, și această înțelegere se adâncea în timp. Căci ceea ce îi legase și îi va lega și de-acum înainte era munca lor.

Nick își bău berea și puse cutia pe podea. Se rezemă de scări și se uită la Sam, atât de corect îmbrăcat în costumul lui închis la culoare, cu vestă și cravată, în mijlocul mulțimii de purtători de jeanși.

– Arăți de parcă te-ai duce la un consiliu de stabilire a bugetului, spuse Nick zâmbind.

Sam clătînă din cap.

– Pe vremea mea, când te duceai la o petrecere sau la un consiliu, îți puneai costumul cel bun. Acum nu mai e așa. Zilele trecute a fost o întrunire a secției de chirurgie și Cole a venit în niște pantaloni ponosiți, ca ăștia pe care-i porți tu, și cu o cămașă pe care nevastă-mea ar folosi-o să ștergă praful de pe pian. Și medicii mai tineri? Uită-te bine la tinerii noștri medici, râse Sam, fluturând mâna către sala plină. Pe vremea mea, pacienții erau cei care arătau ca dracu', iar acum sunt medicii. Numai ciufuri și haine uzate, spuse el și se întoarse către Nick. Dar vremea mea a trecut, a sosit a ta. De-asta am venit în seara asta aici, am vrut să ți-o spun.

– Sam, eu...

– Nu-ți fie frică, n-am de gând să-ți țin un discurs. Oricum, zâmbi el, tu nu mi-ai ascultat niciodată discursurile. Vreau doar să-ți spun că sunt mândru de tine. Că toată lumea de la Municipal e mândră de tine. Tessa m-a condus peste tot, ai aranjat totul grozav, grozav.

– Nici mie nu-mi vine să cred. Când mă gândesc cum am început totul... Echipament închiriat, medici voluntari... Și-apoi donațiile au început să curgă. De peste tot, Sam, pur și simplu continuau să curgă. Tessa îmi spunea mereu: „Sigur că vei primi ajutor, sigur că vei primi”, dar eu n-o credeam. Și-apoi, într-o zi, ne-a fost anunțată prima donație. Douăzeci de mii de dolari, n-o s-o uit niciodată. Pe urmă au venit celelalte.

– Așa deci. Clinica e bogată.

– Știi bine că nu. Dar cel puțin am putut să ne cumparam echipamentul de care aveam nevoie. Și, râse Nick, în loc să stau cocoțat pe o scară cu niște unelte cu care să nu știu ce să fac, am putut angaja niște meseriași ca să renoveze clădirea. Iar cel mai important lucru e că am o echipă care lucrează doar aici. Nu primesc niște sume fabuloase, cum se întâmplă azi în medicină, dar au un salariu decent.

– Am auzit. Ai personalul complet?

– Cinci medici cu normă întreagă, cu mine. Doi medici consultanți, nepermanenți. Cinci surori. Și un grup de medici voluntari de la Municipal și de la Bellevue care vor da o mână de ajutor. O să avem deschis douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru.

Sam Matthews își schimbă poziția pe scară și își scoase din buzunar o pipă. O aprinse cu mișcări încete și pufăi din ea un timp.

– N-ai făcut niciodată lucrurile pe jumătate, nu? Ei bine, clătină el din cap, oricum știi la ce te-ai înhamat, doar asta-i cartierul tău.

– M-am născut la două străzi de aici, e al meu așa cum e al oricui.

– Nick, spuse liniștit Sam, te-ai spetit muncind încă de când erai copil. Câte slujbe ai avut ca să poți să te întreții în studentie? Nu contează, nici nu vreau să știu... ești un doctor strălucit, ai primit oferte de la toate centrele medicale din America. Și totuși, iată-te aici, întors în locul de unde ai plecat. Știi la ce renunți?

– Da, știu. Dar ce scop crezi că a avut toată munca aceea, ce mi-am dorit eu întotdeauna? Să mă întorc aici. Să am grijă de oamenii care nu-și pot purta singuri de grijă. Sam... când eram mic am văzut murind vecini, prieteni, pe tatăl meu chiar, pentru că nimeni n-a vrut să-i îngrijească. Aveau două posibilități: clinica de la Municipal sau clinica de la Bellevue. Clinici de zi, clinici unde trebuia să aștepti la nesfârșit, clinici care-ți luau și ultima fărâmă de demnitate. Eu știu ce e sărăcia, știu de ce e ea în stare. Nu e doar faptul că nu ai suficientă mâncare, că nu-i poți cum-păra copilului tău o pereche de pantofi... Sărăcia omoară spiritul. Stafia cenușie, obișnuiam să-i spun, pentru că era mereu prezentă, bântuindu-ți viața în fiecă clipă, până ce-ntr-o zi te uitai în jurul tău și vedeai că de fapt nu aveai cu-adevărat o viață. Nimic nu s-a schimbat aici... doar culorile s-au modificat: e mai mult negru și cafeniu, mai puțin alb, dar indiferent de culoarea oamenilor, toți văd stafia cenușie.

O umbră de zâmbet strâmb tremură în colțul gurii lui Sam.

– Eu ți-am vorbit în termeni realști, iar tu întotdeauna mi-ai răspuns la modul idealist.

– Pe vremuri, medicina era o profesie idealistă.

– Tinerii mă obolesc, oftă Sam. Auzi, idealism! Trei sferturi dintre bărbații și femeile tinere care trec acum prin Municipal sunt interesați doar de un singur lucru. Nu e vorba despre o stafie și nu e cenușie. E verde, culoarea banilor. Idealism!

– Asta ei o hotărâsc, Sam. Eu am decis altfel. Toți cei de-aici au decis altfel. Întotdeauna mi-am zis că e o prostie

să faci medicină pentru bani. Dacă vrei bani, intră în afaceri în afaceri n-ai nevoie să petreci doisprezece ani învățând și specializându-te. Poți să obții câți bani vrei și poți să și furi. De ce dracu' să faci medicină pentru bani? Faci medicină pentru că îți pasă de oameni, și orice alt motiv face din tine un doctor foarte prost. E ca și cum ai urma dreptul sperând să ajungi judecător, ca să poți să fii unul necinstit.

Sam râse.

– N-o să te schimbi niciodată, Nick. O să ajungi la o sută de ani și tot o să te plângi de starea oamenilor. Și tot tu o să rămâi prostul, pentru că în cele din urmă o să afli că oamenilor nu le pasă de tine nici cât negru sub unghie. De fapt, o să se simtă chiar ofensați. Tu o să-i hrănești și ei o să-ți muște mâna.

Nick își trecu o mână prin părul des și ciufulit, privind-l pe Sam cu atenție.

– Nu sunt un prost, n-am fost niciodată. Mă aștept la multă ostilitate. La început oamenii de aici o să creadă că nu e decât bunăvoință amabilă, și-o să fie dușmănoși. Știu asta. Și mai știu că va mai fi o altă problemă: o mulțime de oameni de aici sunt oameni pe care-i cunosc... pe care-i cunoșteam. Am crescut alături de jumătate din cartier. Puști cu care băteam mingea, unii dintre ei încă mai sunt aici. Se luptă acum cu viața, la fel cum au făcut și părinții lor. Sunt surorile mai mari ale băieților pe care-i știam și frații lor mai mici. Cel mai bun atacant din vechea echipă e încă aici. A fost de nu știu câte ori la închisoare pentru tot felul de lucruri. E cel mai bun jucător de baseball din cartier, Dumnezeu!... acum poartă un pistol și e aproape întotdeauna amețit și bate femeile, spuse Nick. Și să nu crezi că n-o să vadă roșu înaintea ochilor când o să mă zărească pe-aici... Vocea i se stinse. Suntem de aceeași vârstă, am mers la aceeași școală... mama lui a lucrat cu tatăl meu în Rusia, în

aceeași fabrică. Hristoase, fantomele trecutului... Și-acum el... face ceea ce face, iar eu practic medicina. Sigur c-o să mă dușmănească – și eu aș face-o –, și asta-i valabil pentru o mulțime de oameni de-aici. N-o să le pese prea mult de ceilalți doctori, dar pe mine o să mă urască.

– Așa că de dragul urii lor, tu...

– Sam, zâmbi Nick, nu mă poți păcăli. De ce-ai stat atâția ani la Municipal? Municipalul e un spital orășenesc sărac ce moare de foame, cu pacienți săraci. Muncă dublă și salariu pe jumătate și fără buchete de flori. Dar ai rămas.

Sam dădu din umeri și oftă ușor privind-l pe Nick.

– Ai avut dreptate cu un singur lucru. A fost o vreme când însemna ceva să fii medic. Sunt patruzeci de ani de când am fost student... da, pe atunci însemna ceva. Acum, oamenii își bat joc de medici și medicii o merită. Jumătate din breasla medicală e o rușine... Nu s-ar opri să îngrijească un om care moare în stradă pentru că ar putea fi dați în judecată sau, cel mai cumplit lucru, pentru că ar putea să nu primească niciun ban pentru asta. Tăcu, uitându-se la tinerii care stăteau lângă barul improvizat. În încăperea asta e mult talent, Nick, dar al tău e extraordinar. Nu-mi place să mă gândesc că se va irosi.

– Nu se va irosi. Dacă o să pot dovedi că această clinică e viabilă, atunci vor apărea alte Clinici Gorlin în alte cartiere ca ăsta. O să continuăm să le înființăm până o să realizăm o rețea de centre de sănătate districtuale gratuite în toate orașele.

– Înțeleg. Azi Strada 5 din Lower East Side, mâine poate South Bronx.

Nick râse, se întinse după bere și luă o înghițitură lungă.

– Știi ce vreau să spun, Sam. Știi foarte bine. Cunoști toată echipa noastră de la Municipal... S-ar putea să fim ultimii de felul nostru pentru mult timp. Uită-te ce s-a întâmplat. Ted Michaelson e deja în Oklahoma, punând pe

Libris
picioare o clinică mică. Nick zâmbi. Să îngrijească indienii, cum spune el. David Cord s-a hotărât deja pentru serviciul sanitar. Dan Phillips rămâne la Municipal. Porter pleacă la Los Angeles să lucreze la Clinica Free. Și trei dintre băieții de la secția de ginecologie a Municipalului lucrează la clinica de educație sexuală și contracepție gratuită din Harlem. Nu-i o proporție de neglijat.

– Iar tu-l ai aici pe Brian Morgan.

– Îl am. Suntem deci nouă. Nouă din grupul inițial de treizeci și cinci de medici.

– Tinerii mă obosesc.

– Am hotărât totuși să nu ținem stupefiante; asta ar trebui să te bucure. Nu folosim metadonă.

– Asta mă bucură foarte tare. Deși sunt convins că motivele tale de a nu o folosi sunt diferite de ale mele.

– Sunt. Vreau să fim medici, nu polițiști. Există o mulțime de clinici pentru toxicomani, dar foarte puține clinici medicale, pentru că nimeni nu înțelege că nu e suficient să-i dezintoxici. Trebuie să-i și vindeci. Să spunem că un toxicoman are câțiva dolari în buzunar și un furuncul pe nas. Ce-o să faci, își tratează furunculul sau își ia o doză?

– Nick, să nu te aștepți la sentimente nobile în schimb. N-o să le primești. Oh, cât de bine știu asta. Ne luptăm cu toții, muncind efectiv zi și noapte, și reușim să scoatem la liman un caz greu. Și pe urmă spunem: „Am vrea să te vedem în clinică, să te ținem sub observație.” Ce spune pacientul? Și nu uita că pacientul ăsta i-a avut în jurul patului, zi și noapte, pe unii dintre cei mai buni medici din lume – doctorii de la Municipal. Pacientul ăsta nu plătește nimic pentru echipamentul medical și pentru medicamente și nici n-ar putea să plătească pentru toată îngrijirea primită. Îi salvăm viața. Și ce spune el când totul se termină? „Du-te dracu’!”, asta spune. După treizeci de ani de „du-te dracu’!” nu mai ești cel care ai fost. Cu excepția ta. Sam râse. Tu vei

rămâne același. Ei o să spună: „Du-te dracu’, Gorlin!” și tu o să spui: „Bine, dar vino mâine pentru radiografie.”

Nick se încruntă.

– Atunci de ce rămâi?

– La Municipal? Oh, bănuiesc că la un moment dat semănam mult cu tine, bănuiesc că sunt schizofrenic... Mi-ar plăcea să cred asta, și chiar o cred, în timp ce o parte din mintea mea știe că și cockerul meu are mai multă omenie în el decât majoritatea oamenilor pe care-i cunosc. Sigur, din când în când am câte o surpriză și poate de-asta și merg mai departe. Tessa... Ea a fost o surpriză. Noi... tu i-ai salvat viața, iar când totul s-a terminat, n-a întors spatele și n-a uitat. A ajuns să-i pese de Municipal, de ceea ce încercăm să facem. O chestie ca asta te face să mai rezisti cinci ani. Sam îi zâmbi lui Nick. E mai frumoasă decât o știam. E atât de mândră și de fericită.

– Avem o căsnicie bună, Sam, spuse blând Nick. Am găsit amândoi un echilibru... o măsură a liniștii. Când Dumnezeu zâmbește, o face cu gura până la urechi: am Clinica și o am pe Tessa.

– Era atât de clar de la început că tu și Tessa... Dar cât ai luptat! Sam râse. În cele din urmă te-am prins cu o greșală. Ani de zile am așteptat să faci și tu una.

– Da, am greșit. Dar mi-a fost foarte greu să mă obișnuiesc cu banii pe care-i are. Eu n-am avut niciodată bani și nici n-o să am. Doar salariul pe care-l iau aici, asta-i tot. Din punct de vedere psihologic, a trebuit să mă obișnuiesc să trec peste această diferență.

Sam se pregătea să-i răspundă când se auzi un hohot imens de râs. El și Nick ridicară capul și apoi râseră, căci unul dintre medici tocmai îl imita pe decanul Facultății de Medicină de pe lângă Spitalul Municipal.

– Mike îl imită perfect pe bietul Steven, spuse Sam.

– Să-l fi văzut mai devreme, când te imita pe tine.